

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/80/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4223200880
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4223200880.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej, a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, D., 2/ A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, obaja zastúpení: JUDr. Mária Ančinová, advokátka so sídlom Podzámska 29, Nové Zámky, 3/ Slovenská republika - Okresný úrad F., G. H. XX, XXX XX, F., proti žalovanej: I. E., J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, F., zastúpená: JUDr. Zuzana Baková, A. Józsefa 1, 941 31 Dvory nad Žitavou, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcov v 1. – 3. rade a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 10C/15/2023- 164 zo dňa 29. novembra 2023 v spojení s opravným uznesením č.k. 10C/15/2023- 296 zo dňa 03. decembra 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. určil, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese C., obec F., katastrálne územie F. na :

- LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 237/2 záhrada o výmere 482m² a parc. č. 238/2 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 76m²

A. C., J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom: E. K. XXX v podiele 5/16

A. B., J. L., nar. XX.X.XXXX, bytom: C. XX/XX, D. v podiele X/XX

- M. č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 238/1 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 252 m²,

A. C., J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom: E. K. XXX v podiele 5/16

A. B., J. L., nar. XX.X.XXXX, bytom: C. XX/XX, D. v podiele X/XX

- M. č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 237/1 záhrada, o výmere 486m² a parc. č. 238/3 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 50m².

A. B., J. L., nar. XX.X.XXXX, bytom: C. XX/XX, D. v podiele 1.

Výrokom II. súd určil, že žalobca v 3. rade je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v okrese Komárno, v obci Nesvady, v katastrálnom území F., na LV č. XXXX, parcela reg. „E“ č. 2635 orná pôda, o výmere 1777m² a parcela č. 5441 orná pôda, o výmere 2942m² v spoluvlastníckom podiele 1, na LV č. XXXX parcela reg. „E“ evidovaná na mape určeného operátu č. 237/2 záhrada, o výmere 482m² a parcela reg. „E“ č. 238/2 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 76 m² v spoluvlastníckom podiele 1/16 na LV č. XXXX parcela reg. „E“ evidovaná na mape určeného operátu č. 238/1 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 252 m² v spoluvlastníckom podiele 1/16 a LV č. XXXX parcela reg. „E“ evidovaná na mape určeného operátu č. 237/1 záhrada, o výmere 486m² a parcela reg. „E“ č. 238/3 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 50 m² v spoluvlastníckom podiele 1. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovia v 1. a 2. rade majú proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok III.). Žalobca v 3. rade nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.). Štát nemá nárok na náhradu trov tľmočenia (výrok V.).

1.2 Opravným uznesením č.k. 10C/15/2023- 296 zo dňa 03.decembra 2024 súd prvej inštancie opravil zrejmu nesprávnosť I. a II. výroku rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 10C/15/2023 - 164 z 29.11.2023 v časti určenia podielov na vlastníctve nehnuteľností tak, že správne má znieť:

„I. Určuje sa, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese C., obec F., katastrálne územie F. na :

- LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 237/2 záhrada o výmere 482m² a parc. č. 238/2 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 76m²

A. C., J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom: E. K. XXX v podiele 5/16

A. B., J. L., nar. XX.X.XXXX, bytom: C. XX/XX, D. v podiele X/XX

- M. č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 238/1 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 252 m²,

A. C., J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom: E. K. XXX v podiele 5/16

A. B., J. L., nar. XX.X.XXXX, bytom: C. XX/XX, D. v podiele X/XX

- M. č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 237/1 záhrada, o výmere 486m² a parc. č. 238/3 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 50m².

A. B., J. L., nar. XX.X.XXXX, bytom: C. XX/XX, D. v podiele 1.

II. Určuje sa, že žalobca v 3. rade je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v okrese Komárno, v obci Nesvady, v katastrálnom území F., na LV č. XXXX, parcela reg. „E“ č. 2635 orná pôda, o výmere 1777m² a parcela č. 5441 orná pôda, o výmere 2942m² v spoluvlastníckom podiele 1, na LV č. XXXX parcela reg. „E“ evidovaná na mape určeného operátu č. 237/2 záhrada, o výmere 482m² a parcela reg. „E“ č. 238/2 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 76 m² v spoluvlastníckom podiele 1/16 na LV č. XXXX parcela reg. „E“ evidovaná na mape určeného operátu č. 238/1 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 252 m² v spoluvlastníckom podiele 1/16 a LV č. XXXX parcela reg. „E“ evidovaná na mape určeného operátu č. 237/1 záhrada, o výmere 486m² a parcela reg. „E“ č. 238/3 zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 50 m² v spoluvlastníckom podiele 1.“

1.3 Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1 Občiansky zákonník, § 181 ods. 4,5, § 215 ods. 1,2 a § 255 ods. 1 CSP. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na žalobu žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí žiadali, aby súd rozhodol tak, ako je uvedené v I. výrokovej vete rozsudku. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaná je vedená v katastri nehnuteľností Okresného úradu Komárno, katastrálny odbor ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľností a vlastnícke právo mala nadobudnúť na základe notárskej zápisnice o osvedčení vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva sp. zn. N 91/2020, Nz 28191/2020 zo dňa 25.09.2020. Okresnému súdu v Komárne bol dňa 25.11.2020 doručený návrh na prejednanie dedičstva po neb. N. L. z dôvodu, že v pôvodnom dedičskom konaní neboli prejednané všetky jemu patriace podiely z nehnuteľností a po zápise ROEP bol vedený ako podielový spoluvlastník 5/9 nehnuteľností v k.ú. F.. Uznesením OS Komárno sp.zn. 11D/127/2020 zo dňa 25.10.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.10.2021 bola schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva. Ďalej poukázali na to, že po poručiteľovi N. L. dedičmi zo zákona sú v 1. rade právom neb. syna A. L. nar. XX.XX.XXXX syn poručiteľa A. L. ktorý nadobudol podiel 5/8 k celku z nehnuteľností poručiteľa s povinnosťou vyplatiť spoludedičky v zmysle osvedčenia o dedičstve Notárskeho úradu v Komárne notárky JUDr. Leily Baštrnákovej č. k. D 1476/96, Dnot 392/96. Po smrti A. L. nar. XX.XX.XXXX zomr. XX.XX.XXXX podľa uznesenia OS Komárno sp.zn. 5D/777/2019 zo dňa 07.04.2020 majetok poručiteľa nadobudla jeho sestra A. B. bez povinnosti výplaty spoludedičky L. C.. V 2. rade by to bola dcéra poručiteľa J. F. I. J. L. , nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX avšak na základe Oznámenia MV SR , Štátny archív v Nitre , I. F. N. L.. J. J. L. boli vedení na Zozname presídlených do MR , za okres Komárno , k.ú. F. pod č. XXXX. Preto v zmysle Článku VII. Dohody medzi Československom a Maďarskom o výmene obyvateľstva č. 145/1946 Zb. vlastnícke právo presťahovaných osôb k im prináležiacim nehnuteľnostiam prechádza na štát ich doterajšieho bydliska a tak právnym nástupcom je Slovenská republika v správe Okresného úradu Nitra. Žalobcovia boli ukrátení o ich spoluvlastnícke podiely zo sporných nehnuteľností z dôvodu, že žalovaná osvedčením o vydržaní vlastníckeho práva požiadala na základe neplatnej listiny o zápis spoluvlastníckych podielov po svojej nebohej matke J. F. J. L., ktorej podiely z nehnuteľností s poukazom na oznámenie MV SR prešli do vlastníctva štátu a preto ich nemohla darovať svojej dcére - žalovanej v roku 2020. Ďalej žalobcovia argumentovali, že predmetná notárska zápisnica nespĺňa náležitosti uvedené v § 63 citovaného zákona, podľa ktorého notárska zápisnica musí obsahovať vyhlásenie vlastníka, že spĺňa podmienky vydržania podľa osobitného predpisu, najmä okolnosti odôvodňujúce začatie oprávnenej držby, trvanie a nepretržitosť držby. Žalovaná nemohla byť v dobrej viere, že jej tieto nehnuteľnosti patria nakoľko vedela o tom, že jej matka bola spolu s manželom presídlená do MR, kde aj zomrela, a tak od

doby presídlenia nemala ani vo vlastníctve, ale ani v držbe sporné nehnuteľnosti, ktoré v zmysle zákona prešli do vlastníctva štátu.

1.4 Žalobca v 3. rade sa žalobou doručenu súdu 15.05.2023 v spojení so zmenou žalobného návrhu na pojednávaní dňa 29.11.2023 domáhal, aby súd rozhodol tak, ako je uvedené v II. výrokovej vete tohto rozsudku z rovnakých dôvodov a na základe totožných skutkových tvrdení ako žalobcovia v 1. a 2. rade.

1.5 Súd spojil vyššie uvedené žaloby na spoločné konanie uznesením č. k. 10C/15/2023 - 106 tak, že toto konanie bude vedené pod sp. zn. 10C/15/2023.

1.6 Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že pôvodným vlastníkom sporných nehnuteľností bol N. L., nar. XXXX, zomr. XX.XX.XXXX v Nesvadoch a jeho dedičmi boli A. L., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX v F. a J. F., J. L. 12.08.1923, zomr. XX.XX.XXXX, ktorá bola vysídlená do Maďarska. Dedičmi po A. L. boli L. C., J. L., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX a O. A. L., nar. XX.XX.XXXX. Z rozhodnutia D 1268/74 vyplýva, že dedičstvo po poručiiteľke N. F., J. P., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX nadobudol A. L., nar. XX.XX.XXXX s povinnosťou vyplatiť spoludedičku J. F., čo sama potvrdila na listine (č.l. 31). Dodatočným prejednaním dedičstva na OS KN sp. zn. 11D/127/2020 po poručiiteľovi N. L., nar. XXXX, bola schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva, podľa ktorej: Nehnuteľnosti, Okres C., Q. Nesvady, Katastrálne územie F. na LV č. XXXX:

Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu: parcela číslo 237/2 záhrada vo výmere 482 m², parcela číslo 238/2 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 76 m² pod B2 v podiele: 1/8, nadobúdajú v rovnakom pomere každý v podiele 1/16 k celku: - A. B. (ktorej svoj dedičský podiel bezodplatne prenechala L. C.), - Slovenská republika v správe Okresného úradu Nitra, Nehnuteľnosti, Okres C., Obec Nesvady, Katastrálne územie F. na LV č. XXXX:

Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu: parcela číslo 238/1 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 252 m², pod B2 v podiele: 1/16, pod B3 v podiele: 1/4, spolu v podiele 5/16, nadobúdajú v rovnakom pomere každý v podiele 5/32 k celku: - A. B., J. L. (ktorej svoj dedičský podiel bezodplatne prenechala L. C.), - Slovenská republika v správe Okresného úradu Nitra, Nehnuteľnosti, Okres C., Q. Nesvady, C. R. F. na LV č. XXXX:

Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu: parcela číslo 237/1 záhrada vo výmere 486 m², parcela číslo 238/3 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 50 m² pod B1 v podiele: 1/2, - nadobúdajú v rovnakom pomere každý v podiele 1 k celku: - A. B., J. L. (ktorej svoj dedičský podiel bezodplatne prenechala L. C.), - Slovenská republika v správe Okresného úradu Nitra.

Súd mal tiež preukázané, že dňa 25.09.2020 vydala notárka JUDr. Imelda Šašváryová osvedčenie o potvrdení vydržania sporných nehnuteľností žalovanou tak, že nehnuteľnosti na LV č. XXXX, k. ú. F. parcely reg. E: parc. č. 2635 - orná pôda o výmere 1777m², parc. č. 5441 - orná pôda o výmere 2942 m², pod B1 v 1 k celku; na LV č. XXXX k. ú. F., parcely registra E: parc. č. 237/2 - záhrada o výmere 482 m², parc. č. 238/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 76 m², pod B1 v 1/8 k celku, pod B2 v 1/8 k celku; na LV č. XXXX k. ú. F., parcely registra E: parc. č. 238/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 252 m², pod B1 v 1/16 k celku, pod B2 v 1/16 k celku, pod B3 v 1 k celku a na LV č. XXXX, k. ú. Nesvady, parcely registra E, parc. č. 237/1 - záhrada o výmere 486 m², parc. č. 238/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 50 m², pod B1 v 1 k celku, tvoria vlastníctvo žalovanej.

1.7 Po vykonanom dokazovaní a vzhľadom na skutkové tvrdenia žalobcov o neplatnom vydržaní sporných nehnuteľností žalovanou, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia mali naliehavý právny záujem na podaní tejto určovacej žaloby, pretože ide o právom prípustný spôsob obrany žalobcov proti potvrdeniu vydržania notárom podľa právnej úpravy platnej do 30.04.2021, pokiaľ by sa preukázalo, že k vydržaniu dôjsť nemohlo. Poukázal na to, že podľa článku VII Dohody medzi Československom a Maďarskom o výmene obyvateľstva č.145/1946, vlastnícke právo prestáňovaných osôb k ich nehnuteľnostiam prechádza na štát ich doterajšieho bydliska. Zmiešaná komisia ustáli výšku náhrady. Uviedol, že súd v tomto konaní už nie je oprávnený skúmať a hodnotiť, či boli splnené podmienky pre konfiškáciu majetku právnej predchodkyne žalovanej, prípadne či bola zaradená do zoznamu osôb určených na presídlenie a či jej majetok bol oprávnené konfiškovaný. Dodal, že podmienkou aplikácie zák. č. 148/1947 Sb. ani nie je nevyhnutné, aby sa vlastník majetku reálne vysťahoval do Maďarska. Zo záverov nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 419/2014-34 z 13.8.2014 vyplývajú rovnaké závery, a to, že v prípade osôb presídlených z Československa do Maďarska na základe dohody o výmene obyvateľstva, došlo ku konfiškácii ich majetku ex lege, a to na základe

prezidentského dekrétu (č. 108/1945 Sb.) Konfiškácia nastávala ex lege, osídľovací úrad rozhodoval iba o splnení podmienok na konfiškáciu podľa § 2 ods. 1 zákona č. 148/1947 Sb., a to s konečnou platnosťou. Ústavný súd v tomto náleze konštatoval, že k zániku vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam a k jeho prechodu na štát došlo na základe a v medziach v rozhodnom čase účinných zákonov, pričom osídľovací úrad ako správny orgán rozhodol o splnení podmienok konfiškácie v medziach svojej právomoci s konečnou platnosťou. Dôkaz o tom, že by akákoľvek časť nehnuteľného majetku právnej predchodkyne žalovanej bola vyňatá z konfiškácie, žalovaná do konania nepredložila.

1.8 Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie ustálil, že žalovaná nemohla sporné nehnuteľnosti vydržať. Následne sa už bližšie nezoberal ďalšou argumentačnou líniou žalobcov, ktorí považovali notársku zápisnicu za neplatnú z dôvodu nedodržania § 63 ods. 1 písm. a) notárskeho poriadku. Súd však na doplnenie uvádza, že doloženie vyjadrení podľa písmena a) bodov 1. až 3. sa nevyžaduje kumulatívne. Obligatórne notár vyžaduje vyjadrenia osôb, ktorým posledný zápis v katastri nehnuteľností preukazuje vlastnícke právo, resp. všetkých ich právnych nástupcov a vyjadrenie obce. V prípade, že účastník tieto vyjadrenia dotknutých osôb a obce doloží, nevyžaduje sa vyjadrenie právnickej osoby príslušnej na správu nehnuteľností alebo právnickej osoby, ktorá má právo nakladať s nehnuteľnosťami podľa osobitného predpisu, nakoľko pokiaľ sú osoby zapísané ako vlastníci nehnuteľností v katastri nehnuteľností známe, nemôže právnická osoba, ktorá má právo nakladať s nehnuteľnosťami podľa osobitného predpisu, nakladať s majetkom známych vlastníkov, pretože v takomto prípade by už išlo o zásah do základného ústavného práva vlastníka. Samotná skutočnosť, že je pri vlastníkovi v katastri nehnuteľností zapísaná poznámka „SPF“, ešte neznamená, že táto osoba nie je známa, resp. je známou osobou, ale jej miesto pobytu alebo sídla nie je známe.

1.9 Súd prvej inštancie preto žalobe žalobcov vyhovel v zmysle I. a II. výrokovej vety rozsudku, ako aj v zmysle právoplatného rozhodnutia OS KN o dodatočnom prejednaní dedičstva sp. zn. 11D/127/2020 a vo vzťahu k LV č. XXXX pre žalobcu v 3. rade v zmysle vyššie uvedeného vykonaného dokazovania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom v 1. a 2. rade, ktorí mali vo veci plný úspech, priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a žalobcovi v 3. rade náhradu trov konania nepriznal, keďže si náhradu trov konania vyslovene žiadal nepriznať. Súd zároveň rozhodol o tom, že štát nemá nárok na náhradu trov tlmočenia, keďže do konania bol pribratý tlmočník za účelom tlmočenia zo slovenského do maďarského jazyka a naopak pre žalovanú, ako stranu sporu, ktorá v dostatočnej miere neovládala slovenský jazyk.

2. Rozsudok v zákonnej lehote napadla odvolaním žalovaná, ktorá žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietala, že v rozhodnutí je žalobcom prisúdený aj podiel, ktorý už v čase vydania rozsudku mali v podielovom spoluvlastníctve. Poprela, že by vo svojom vyhlásení pre účely vydania notárskeho osvedčenia o nadobudnutí vlastníctva vydržaním, pred notárom uviedla nepravdivé údaje. Uviedla, že pri vydaní notárskeho osvedčenia N 91/2020, NZ 28191/2020, NCRIS 28642 zo dňa 25.09.2020 boli dodržané všetky zákonom stanovené podmienky vydržania podľa Občianskeho zákonníka, ako i podľa § 63 zákona č. 323/1992 o notároch a notárskej činnosti. Poukázala na ust. § 63 Notárskeho poriadku, podľa ktorého podmienkou vydania osvedčenia o nadobudnutí vlastníctva vydržaním v prípade nehnuteľností je 10 ročná nepretržitá držba. Začiatok lehoty podľa notárskej zápisnice je rok 2002 a 10-ročná lehota na vydržanie uplynula 31. 12. 2012, pričom osvedčenie o vydržaní bolo vydané dňa 25. 09. 2020. Žalovaná je toho názoru, že konala v dobrej viere, nakoľko jej matka J. F., J. L. bola vysídlená iba s majetkom manžela, pričom N. L. do Maďarska vysídlený nebol, zomrel v roku 1934. Majetok v jeho vlastníctve skonfiškovaný nebol, čo dokazuje schválenie projektu pozemkových úprav v k. ú. F., podľa projektu nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, na základe preukázateľných dokladov boli zapísané do vlastníctva N. L. a do vlastníctva neb. J. F., J. L.. Záverom uviedla, že rukopis s neoverenými podpismi, na ktorý sa poukazuje v odôvodnení rozsudku a považuje sa ako dôkaz na vysporiadanie dedičského podielu po neb. N. L., je v skutočnosti vysporiadanie podielu po neb. N. F., J. P.. Žalovaná pritom nemá vedomosť o tom, že jej matka v dedičskom konaní po neb. N. F. takýto obnos obdržala. Zároveň spochybnila hodnovernosť tohto dôkazu, vzhľadom k tomu, že konanie D 1268/74 po neb. N. F., J. P., prebehlo pred notárom a žalovaná sa mohla svojho podielu zrieknuť pred konajúcim notárom.

3. Rozhodnutie napadol odvolaním aj žalobca v 3. rade, a to poukazujúc na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie rozhodol o tom, že žalobca v 3. rade je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v okrese C., obec F., katastrálne územie F., avšak súd

prvej inštancie nesprávne určil podiely, ktoré majú prislúchať Slovenskej republike ako správcovi majetku po presídlennej J. F., vrátane majetku po N. L.. Na základe vykonaného dokazovania a z predložených listín je zrejmé, že štát Slovenská republika je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v okrese C., obec F., katastrálne územie F.: LV č. XXXX, parcela registra EKN evidovaná na mape určeného operátu č. 237/2 záhrada o výmere 482 m² a parcela registra EKN č. 238/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 76 m² v spoluvlastníckom podiele 3/16, LV č. XXXX parcela registra EKN evidovaná na mape určeného operátu č. 238/1 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 252 m² v spoluvlastníckom podiele 3/32, LV č. XXXX parcela registra EKN evidovaná na mape určeného operátu č. 237/1 záhrada o výmere 486 m² a parcela registra EKN č. 238/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 50 m² v spoluvlastníckom podiele 1, LV č. XXXX parcela registra EKN evidovaná na mape určeného operátu č. 2638 orná pôda o výmere 1777 m², parc. EKN č. 5441 orná pôda o výmere 2942 m² v spoluvlastníckom podiele 1. Zároveň žalobca v 3. rade poukázal na skutočnosť, že podiel k nehnuteľnostiam, uvedený v rozsudku číslom 1, nie je správny. Pre zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností je v zmysle zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností potrebné v listine uvádzať veľkosť spoluvlastníckeho podielu vyjadreného zlomkom k celku. Súd prvej inštancie síce v rozsudku ustálil, že žalovaná nemohla sporné nehnuteľnosti vydržať, ale nerozhodol, že nie je vlastníčkou nehnuteľností z dôvodu neplatnosti notárskeho osvedčenia. V nadväznosti na uvedené skutočnosti je žalobca v 3. rade toho názoru, že rozhodnutie je zmätočné s absenciou dostatočných zistení skutkového stavu, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. výsledok hodnotenia dôkazov súd prvej inštancie nevzal do úvahy. Žalobca v 3. rade navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalobcovia v 1. a 2. rade podali odvolanie v zákonnej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie poukazujúc na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), d), f), h) CSP, pričom žiadali, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súdu prvej inštancie a priznal im nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Uviedli, že v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie výroky o určenie vlastníckeho práva sú v rozpore so skutočným stavom, nakoľko súd priznal žalobcom viac než čo zodpovedá ich spoluvlastníckym podielom. Z uvedených dôvodov je výroková časť napadnutého rozhodnutia zmätočná, nevykonateľná a tento rozsudok nie je vhodnou listinou pre účely vykonania záznamu v katastri nehnuteľností.

Rovnako, ako aj v priebehu prvoinštančného konania, poukázali na to, že v čase dodatočného prejednávania dedičstva po neb. N. L. súdny komisár neprejednal jemu patriaci zákonný podiel z nehnuteľností z dôvodu, že už na listoch vlastníctva bola zapísaná žalovaná ako podielový spoluvlastník a z toho dôvodu predmetom dedičstva nebol podiel 1 z PKV XXXX a podiel 1 z PKV XXXX patriaci poručiťovi. Predmetom dedičského konania podľa zadovážených listín z katastra nehnuteľností bol podiel poručiťeľa znížený a tým ako dedičia boli ukrátení o svoje zákonné podiely.

Uviedli, že konajúci súd v súlade s oboma žalobnými návrhmi určil vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam tak, že vychádzal z petitu podaných žalôb, v ktorej sú však nesprávne uvedené podiely žalobcov v dôsledku čoho bolo súdom priznané viac než ich zákonné podiely žalobcov, ktoré nadobudli po svojich právnych predchodcoch. Pri formulovaní petitu došlo k omylu, keď sa podiel po neb. N. L. (o ktorý boli dedičia ukrátení v konaní sp.zn. 11D/127/2020) pripočítal k podielom, ktoré už vlastní žalobcovia podľa listinných dôkazov – LV č. XXXX, XXXX, XXXX. Žalobcovia uviedli, že trvajú na podanej žalobe, v ktorej v dôsledku omylu v písaní a počítaní podielov z nehnuteľností došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci a navrhli, aby súd prvej inštancie v ďalšom konaní rozhodol nasledovne:

I. Určuje sa, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností

nachádzajúcich sa v okrese C., obec F., katastrálne územie F. na

-LV č. XXXX, parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc.č. 237/2 záhrada o výmere 482 m² a parc.č. 238/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 76 m²

A. B., J. L., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, bytom

D. C. XX/XX v X/XX

- M. č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu

parc.č. 238/1 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 252 m²

A. B., J. L., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, bytom

D. C. XX/ v X/XX

-M. č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu

parc.č. 237/1 záhrada o výmere 486 m² a parc.č. 238/3 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 50 m²

A. B., J. L., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, bytom D. C. XX/ v podiele 1/4.

Ďalším výrokom má súd rozhodnúť v zmysle žalobného petitu žalobcu v 3.rade v súlade s jeho znením uvedeným v odvolaní.

5. K odvolaniu žalobcu v 3.rade sa vyjadrili žalobcovia v 1. a 2.rade, ktorí zopakovali dôvody uvedené vo svojom odvolaní a na záver uviedli, že považujú odvolanie žalobcu v 3. rade za dôvodné, tomuto žiadajú vyhovieť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalobcovia v 1. a v 2. rade k odvolaniu žalovanej vo svojom písomnom vyjadrení uviedli, že nesúhlasia s tvrdením žalovanej týkajúce sa rukopisu s neoverenými podpismi. Poukázali na to, že na pojednávaní dňa 29.11.2023 bola predložená listina, ktorej pravosť namieta žalovaná a tiež rozhodnutie o dedičstve po neb. N. F. J. P. (manželka poručiťľa N. L.) k preukázaniu skutočnosti, že v dedičskom konaní boli prítomní dedičia a to aj právny predchodkyňa žalovanej J. F. , ktorá svoj dedičský podiel prenechala bratovi A. L. za finančnú odplatu a túto aj pred svedkami prevzala , o čom svedčí podpísaná listina. Pripomenuli, že predmetom súdneho konania neboli podiely po neb. N. F. predtým L., J. P. ale po poručiťľovi N. L.. Z napadnutého rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že konajúci súd dospel k správne mu záveru o dôvodnosti žaloby na základe predložených listinných dôkazov .

7. Žalobca v 3.rade k odvolaniu žalovanej uviedol, že podľa článku VII. Dohody č. 145/1946 Zb. medzi Československom a Maďarskom o výmene obyvateľstva (ďalej „dohoda“), vlastnícke právo presťahovaných osôb k im prináležiacim nehnuteľnostiam, prechádza na štát podľa ich doterajšieho bydliska. Vo vzťahu k predmetným sporným nehnuteľnostiam žalobca v 3. rade uviedol, že všetok nehnuteľný majetok, ktorý vlastnila J. F. J. L., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX presídlená do Maďarska (vrátane majetku po otcovi N. L., zomr. XX.XX.XXXX) prešiel ex lege na štát – Slovenskú republiku. Určenie zákonného správcu v bežnej praxi nasleduje po zistení takéhoto majetku, jeho posúdení a vydaní stanoviska k správe konkrétnej nehnuteľnosti jednotlivými správcami majetku štátu. V prípade vydania predmetnej notárskej zápisnice nebolo doložené vyjadrenie správcu majetku štátu, z tohto dôvodu považuje žalobca v 3. rade notársku zápisnicu napísanú na Notárskom úrade JUDr. Imeldy Šašváryovej, notárky so sídlom v Želiezovciach zo dňa 25. 09. 2020, obsahujúcu osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva, za neplatnú. Vyjadrenia právnych nástupcov po J. F. J. L. je v tomto prípade irelevantné z dôvodu, že predmetný majetok v čase spisania notárskej zápisnice a ich vyjadrení bol podľa citovaného článku dohody vo vlastníctve štátu. Rovnako vyjadrenie Mesta F., že vysporiadanie predmetných nehnuteľností nezasahuje do záujmov mesta, nie je v tomto prípade v súlade s ich postavením obce ako subjektu, ktorý má prehľad o miestnych pomeroch, vlastníckych vzťahoch a vlastníkoch súčasných, aj ich predchodcoch, má hájiť ochranu práva a právnych záujmov všetkých vlastníkov v obci, či už ide o súkromné alebo štátne vlastníctvo. Z uvedeného dôvodu považoval žalobca v 3. rade odvolacie dôvody žalovanej v časti týkajúcej sa nadobudnutia majetku notárskym osvedčením, za zavádzajúce a nepravdivé.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie strán sporu je dôvodné, a preto je potrebné napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

10. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

11. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaniach podanom žalobcami v 1. – 3.rade a žalovanou, preskúmal napadnutý rozsudok, konanie, ktoré mu predchádzalo, ako aj dôvody odvolania a skonštatoval, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a jeho odôvodnenie zmätočné v dôsledku nedostatočného zistenia skutkového stavu a následného posúdenia žaloby. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypořiadat' so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené

rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

12. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením vyhovel žalobe žalobcov v 1. a 2. rade, ako aj žalobe žalobcu v 3. rade po pripustení zmeny žaloby na pojednávaní dňa 29.11.2023. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie spojil žalobu žalobcov v 1. a 2. rade a žalobu žalobcu v 3. rade (vedenú pod sp.zn. 6C/24/2023) na spoločné konanie a žalobu žalobcu v 3. rade doručil ostatným stranám sporu. V spise sa však žaloba žalobcu v 3. rade, ako aj jej prílohy vôbec nenachádzajú, z konania (a ani z rozsudku) teda nie je zrejmé čoho sa žalobca v 3. rade domáhal (okrem petitu žaloby), z akých dôvodov a akými dôkazmi svoju žalobu odôvodnil. Z tohto dôvodu sa rozsudok súdu prvej inštancie v časti žalobného nároku žalobcu v 3. rade stal nepreskúmateľným. Navyše žalobca v 3. rade v odvolaní upravil výšku spoluvlastníckych podielov, ktorých sa dožaduje, avšak bude úlohou súdu prvej inštancie riadnym zistením skutkového stavu overiť, či požadované spoluvlastnícke podiely skutočne žalobcovi v 3. rade prislúchajú, pretože ich výška nebola zdôvodnená.

13. Pokiaľ ide o žalobný nárok žalobcov v 1. a 2. rade, ktorému súd prvej inštancie tiež vyhovel, tento bol napadnutý odvolaním (žalobcov v 1. až 3. rade) z dôvodov, že súd nesprávne určil spoluvlastnícke podiely žalobcov, napriek tomu, že vychádzal z ich žalobného petitu. Odvolací súd považoval za správnu námietku žalobcov, pričom je zrejmé, že súd vychádzal zo žalobných nárokov bez toho, aby si na základe vykonaného dokazovania overil, či požadované spoluvlastnícke podiely žalobcom skutočne patria, resp. v akej výške. Súd prvej inštancie sa zamerával iba na dôvody týkajúce sa opodstatnenosti žaloby v tom smere, že žalovaná nemohla osvedčením o potvrdení vydržania sporných nehnuteľností nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, a to z dôvodov uvedených v 16. a 17. bode odôvodnenia. Uvedené dôvody považoval aj odvolací súd za správne. Pokiaľ ide o odvolacie námietky žalovanej, táto uviedla, že konala v dobrej viere, nakoľko jej matka J. F., J. L. bola vysídlená iba s majetkom manžela, pričom N. L. do Maďarska vysídlený nebol a ani majetok v jeho vlastníctve skonfiškovaný nebol. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že v konaní bolo preukázané, že právna predchodkyňa žalovanej – J. F., nadobudla dedičstvo po N. L. ešte v dedičskom konaní vedenom pod D 570/34. Následne sa mal všetok majetok J. F. (nehnuteľnosti nadobudnuté v tomto dedičskom konaní) a jej manžela s poukazom na ich vysídlenie stať predmetom prechodu vlastníctva na štát. Z listinných dôkazov tiež nesporne vyplynulo, že po poručiteľke N. F. právna predchodkyňa žalovanej (J. F.) nehnuteľnosti nededila, pretože jej bol zo strany spoludediča A. L. vyplatený dedičský podiel. Súd prvej inštancie preto dospel k správnej závere, že žalovaná nemohla nadobudnúť vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním, pretože nemohla byť dobromyseľná v tom, že jej tieto nehnuteľnosti patria, pričom už jej matka musela mať vedomosť o tom, že všetok jej nehnuteľný majetok z dôvodu jej vysídlenia prešiel na štát, a tak nemohli byť predmetom darovania.

14. Odvolací súd považoval za nepreskúmateľné a nezrozumiteľné rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam ďalšiemu podielovému spoluvlastníkovi – žalobcovi v 2. rade. Žalobcovia v odvolaní argumentovali, že v dôsledku omylu v písaní a počítaní podielov z nehnuteľností došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci a žiadali v ďalšom konaní určiť, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese C., obec F., katastrálne územie F., zapísané na LV č. XXXX - A. B. v podiely v 1/16, na LV č. XXXX - A. B. v podiely v 9/32, na LV č. XXXX - A. B., v podiele 1/4. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovia v 1. a 2. rade chcú určiť, že sú podielovými spoluvlastníkmi daných nehnuteľností, avšak zároveň chcú súdom určiť len spoluvlastnícke podiely žalobkyne v 1. rade, z ktorého dôvodu sa stáva žalobný nárok žalobcov nezrozumiteľný. Ako už bolo uvedené vyššie, z napadnutého rozhodnutia, a ani z obsahu spisu vôbec nevyplýva zdôvodnenie požadovaných spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam žalobcov v 1. až 3. rade. V konaní nebolo ustálené, v akej výške pôvodne patrili spoluvlastnícke podiely na jednotlivých nehnuteľnostiach nadobudnuté z dedičského konania po N. L. právnej predchodkyňi žalovanej – J. L., keďže len v tomto rozsahu môže žalobca v 3. rade nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Rovnako je potrebné zistiť v akom rozsahu mala nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam žalobkyňa v 1. rade. Za tým účelom sa súd prvej inštancie musí podrobne oboznámiť s dedičskými rozhodnutiami a najmä pripojeným spisom sp.zn. 11D/127/2020.

15. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo zmätočné, čo spôsobilo aj jeho nepreskúmateľnosť, odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením s poukazom na ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie vec znovu prejedná, vykoná dokazovanie za účelom riadneho zistenia skutkového stavu a následne vo veci rozhodne. Zároveň súd rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP). Svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby bolo dostatočne presvedčivé a tým aj preskúmateľné (§ 220 ods. 2 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).